

**EURONEWS OM SPECIALPEDAGOGISKA VERKSAMHETER I EUROPA
UPPLAGA NR. 18**

UNGAS RÖSTER: ATT MÖTA MÅNGFALD I UTBILDNINGEN

Unga människor i behov av särskilt stöd i utbildningen från 29 olika europeiska länder möttes i Lissabon den 16 - 17 september i en europeisk hearing.

Hearingen organiserades av det portugisiska utbildningsdepartementet tillsammans med the European Agency for Development in Special Needs Education inom ramen för Framework of Portugal 2007 – Presidency of the European Union.

Det här numret av EuroNews innehåller information och bilder från hearingen.

REFLEKTIONER FRÅN HEARINGEN AV THE AGENCY'S ORDFÖRANDE OCH DIREKTÖR

Vi kommer inte att glömma!

En kort tid efter den första europeiska hearingen för unga människor i behov av särskilt stöd, som vi organiserade i europaparlamentet i november 2003, fick vi ett tack från en av de unga deltagarna – Astrid Lanscha från Österrike. Hon tackade särskilt för att hon och hennes studiekamrater fått möjlighet att göra sina röster hörda kring utbildningsfrågor:

”Upplevelsen var helt fantastisk. Vi kommer aldrig att glömma. När vi kom hem var kroppen trött, men hjärtat rikt. Tack för allt och glöm oss inte – snälla”, sa hon.

Hennes vädjan fanns kvar i våra tankar när vi arrangerade den andra hearingen för och med unga människor i behov av särskilt stöd den 16 - 17 september 2007. Den här gången hölls hearingen i det portugisiska parlamentet i Lissabon och organiserades i samarbete med Portugals regering, som en del av Europeiska unionens ordförandeprogram.

De ungas röster blev hörda!

För the Agencys vidkommande var det en sann glädje att organisera denna andra hearing – processen med att få våra medlemsländer att utse unga människor för deltagande i hearingen och att engagera, inte bara dem, utan också deras skol- och klasskamrater i förberedelsearbetet gav ett fantastiskt resultat.

Vi blev djupt imponerade av engagemanget, arbetsdisciplinen och de klara budskapen från de 78 unga delegaterna från gymnasie-, yrkesskolor och universitet i 29 länder som nominerats för deltagande i hearingen i den vackra byggnaden Assembleia da República i Lissabon.

Vi imponerades likaså av entusiasmen hos det portugisiska utbildningsdepartementet och av de bekvämligheter och resurser vi njöt av under hearingen, inklusive simultantolkning till 16 språk och poliseskort under transporter, värdig höga dignitärer!

Men viktigast av allt – vi lyssnade alla till vad ungdomarna hade att säga.

Representanterna från de 29 ländernas utbildningsdepartement lyssnade. Delegaterna från Europaparlamentet, från EU-kommissionen och Unesco lyssnade. Liksom representanterna från the Agency.

Och det var just detta som var själva poängen med hearingen. Syftet var inte så mycket att ge ungdomarna något att ta med sig hem, utan att tillförsäkra oss en möjlighet att lyssna och att lära av dem.

Hearingen illustrerade den viktiga principen att man, när man diskuterar specialpedagogiska behov, måste basera sitt tänkande och sina åsikter på synpunkter som kommer från de ungdomar som har just sådana behov. Det må vara

att beslutsfattare, praktiker, forskare, rådgivare har sin egen syn på vad som är bäst, men i slutändan (för att inte tala om inledningsvis) är de synpunkter, erfarenheter och övertygelser som unga i behov av specialpedagogiskt stöd själva har naturligtvis de allra viktigaste.

För vår egen organisation är denna "input" viktig när det gäller att knyta ihop vårt eget arbete. Beslut som berör projekt, prioriterade teman, spridning av resultat och framtida arbetsprogram måste utgå från synpunkter från just den berörda målgruppen.

Bland de många starka ställningstaganden som framlades framstår det följande särdeles tydligt: "Den inkluderande undervisningen ska ge oss de färdigheter vi behöver längre fram, i vår utbildning och vårt liv."

Vi påminnes också om hur viktigt det är att hålla fast vid den europeiska dimensionen i den här sortens möten: utmaningarna i de olika länderna påminner mycket om varandra.

Ett av de mest påtagliga resultaten av hearingen är "**The Lisbon Declaration – Ungdomars syn på inkluderande undervisning**", som presenteras i sin helhet i detta nummer av EuroNews. Det portugisiska presidiet har vidarebefordrat och spritt dokumentet till samtliga länders utbildningsdepartement inom den europeiska unionen och också till Norge, Island och Schweiz.

Allra viktigast är ändå att hearingen utgjorde en möjlighet för ungdomarna själva att diskutera utbildning och presentera vad de anser är fördelarna med en inkluderande undervisning.

Var inte orolig, Astrid ... vi kommer inte att glömma ditt och dina kamraters budskap från hearingen 2003 och inte heller från hearingen i Portugal 2007! Vi kommer att fortsätta göra vårt bästa för att se till att tankar och idéer från unga i behov av särskilt stöd i utbildningen finns med på dagordningen i europeiska länder och institutioner.

Datum och plats för nästa europa-hearing är ännu inte fastställt, men ni kan ändå vara säkra på att en sådan kommer att arrangeras inom den kommande fyraårsperioden!

Jørgen Greve
Ordförande

Cor Meijer
Direktör

EUROPEISK HEARING MED UNGA I BEHOV AV SÄRSKILT STÖD I UTBILDNINGEN FRÅN 29 LÄNDER UNGAS RÖSTER: ATT MÖTA MÅNGFALD I UTBILDNINGEN

I början av 2007 ombads 29 länders utbildningsdepartement att utse 2 - 3 utbildningsanordnare från varje land att delta i evenemanget. Från merparten länder resulterade valet i en blandning av representanter från yrkesskolor, gymnasieskolor och universitet. Från varje land inbjöds en ungdom att delta i Lissabon-hearingen.

Som en förberedelse ombads de unga delegaterna att reflektera över och diskutera följande tre frågeställningar med sina klasskamrater:

- Vilka förbättringar och utmaningar har elever/studenter i behov av särskilt stöd upplevt under sin utbildning?
- Vad har de för tankar om inkluderande undervisning?
- Vad skulle hindra deras framtida planer och förväntningar?

Det var dessa tre teman som var i fokus under Lissabon-hearingen. Söndagen den 16 september ägnades åt deltagande och diskussion kring de tre frågorna i fyra diskussionsgrupper (en grupp universitetsstuderande, en för yrkesskolan och två för gymnasieskolan).

Måndagen den 17 september presenterade de unga delegaterna resultat och idéer från diskussionerna i det portugisiska parlamentet (Assembleia da República) inför beslutsfattare på hög nationell nivå, representanter från Europeiska unionen, Unesco, the Agency och företrädare för de olika ländernas utbildningsdepartement. Kommunikationen underlättades av simultantolkning till 16 olika språk och till teckenspråk.

Det gemensamma förslaget till beslutsfattare har resulterat i **The Lisbon Declaration – Ungdomars syn på inkluderande undervisning**, som återfinns i sin helhet i detta nummer av EuroNews och som också är åtkomlig på the Agency's web-plats på 21 olika språk: www.european-agency.org

Hur ser europeiska ungdomar på inkluderande undervisning?

”Vi känner oss precis som alla andra, men behöver hjälp ibland”

Ungdomar i yrkesskolor insisterar på sina rättigheter: rätten att bli respekterade och att inte diskrimineras, rätten att erbjudas samma möjligheter som alla andra, men med nödvändiga stödinsatser; rätten till att fatta egna beslut, till det fria valet och till ett oberoende liv.

När det gäller inkluderande undervisning konstaterar de unga delegaterna från yrkesskolor att inkluderande undervisning är att föredra om förutsättningarna är de rätta: de känner sig precis som alla andra, men behöver hjälp ibland. Ungdomarna betonade behovet av vänner i och utan behov av särskilt stöd; att erbjudas stöd som motsvarar deras behov; att lära sig ämneskunskaper och få information och färdigheter som är meningsfulla för varje enskild individ och som förbereder dem för livet i framtiden.

De framhåller också att lärare måste vara motiverade och välutbildade, ha förståelse för och tillfråga elever och studenter om deras behov av stöd i utbildningen.

”Det är mycket viktigt att alla ska erbjudas fria valmöjligheter om var de ska utbildas”

De unga gymnasisterna framhöll med skärpa att lärare måste ta hänsyn till sina elevers speciella behov. De förväntar sig hellre respekt än sympati från sina lärare. Delegationerna fäste också stor vikt vid skolbyggnadernas tillgänglighet, men också på tillgången till information och stödinsatser (tekniska resurser, teckenspråkstolkare, personliga assistenter etc.): ”Tillgänglighet innebär möjligheter till organisatoriska åtgärder som ger oss samma möjligheter som alla andra.”

Gymnasieungdomarna fäste också stor vikt vid fördelarna med inkluderande undervisning: elever i inkluderande undervisning ökar sin sociala kompetens; de får fler erfarenheter och lär sig bättre hur man ska klara sig i livet och att, slutligen, unga med och utan behov av stöd behöver många tillfällen att lära sig av och med varandra.

Negativa aspekter på inkluderande undervisning nämndes också: lärare är ofta inte informerade om och förberedda för sina studenters olika behov; det finns brister i stödorganisationen och tillgången på resurser; därtill kan finnas negativa attityder från andra gentemot elever i behov av särskilt stöd. Gymnasistdelegationerna konstaterar slutligen: under förutsättning att alla (nödvändiga) stödåtgärder erbjuds är inkluderande undervisning att föredra, om inte måste specialundervisning anordnas. Det är mycket viktigt att erbjudas individuell frihet att välja var man vill utbildas.

”Det är vi själva som måste klargöra vad vi behöver”

Ungdomar i **högre utbildning** hävdar det faktum att de, trots att vissa förbättringar skett, fortfarande utsätts för utmaningar under utbildningen. Dessa utmaningar kan förklaras av: begränsad tillgång till högre utbildning, brister i informationen, samordningsproblem, social exkludering i studiegrupper, begränsade studievalsvalmöjligheter på grund av brist på professionell rådgivning och tillgänglighet.

När det gäller attityder möter de unga också andras okunskap om funktionsnedsättningar och behoven av stöd. Trots det menar delegationerna från den högre utbildningen att: ”Det är vi själva som måste ta första steget. Under tidigare utbildningsår kan andra behöva känna till vilka behov av stöd vi har, men i den högre utbildningen måste vi själva klargöra vad vi behöver.”

Vad gäller inkluderande undervisning instämmer delegationerna i att inkluderande undervisning med individuellt utformade stödinsatser är den bästa förberedelsen för högre utbildning. De ser inget behov att inrätta specialuniversitet, men tror att särskilda centers skulle vara till hjälp för studenter i behov av särskilt stöd när det gäller att på korrekt sätt informera universitet om vilka stödinsatser som krävs.

Ytterligare information

En sammanfattning av konferensen kommer också att publiceras av the Agency for Special Needs Education under 2008. Mer detaljer återfinns på the Agency's webbplats: www.european-agency.org

För övriga frågor hänvisar vi till the Agency's kontor i Bryssel:
brussels.office@european-agency.org

LISSABONDEKLARATIONEN

Ungdomars syn på inkluderande undervisning

Den 17 september 2007 anordnades en hearing under rubriken "Young Voices: Meeting Diversity in Education". Hearingen anordnades av European Agency for Development in Special Needs Education och det portugisiska utbildningsdepartementet inom ramen för Portugals ordförandeskap i EU.

Ungdomar i behov av särskilt stöd i senare delen av grundskolan, gymnasiet, yrkesutbildning och högre utbildning från 29 länder¹, deltog i mötet. De synpunkter och förslag man enades om under mötet har resulterat i the "Lisbon Declaration – Young People's Views on Inclusive Education". Deklarationen innefattar vad ungdomarna tog upp i sina presentationer i parlamentet om rättigheter, behov, utmaningar och rekommendationer för att lyckas med en framgångsrik inkluderande undervisning.

Deklarationen är i linje med befintliga officiella europeiska och internationella dokument inom det specialpedagogiska området: the "Council Resolution concerning integration of children and young people with disabilities into ordinary systems of education" (Europarådet, 1990); the "Salamanca Statement and Framework for Action on Special Needs Education" (UNESCO, 1994); the "Charter of Luxembourg" (Helios-programmet, 1996); the "Council Resolution on equal opportunities for pupils and students with disabilities in education and training" (Europarådet, 2003); the "Convention on the Rights of Persons with Disabilities" (FN, 2006).

1. De ungdomar som deltog i mötet var överens om följande RÄTTIGHETER:

- Vi har rätt att bli bemötta med respekt och att inte bli diskriminerade. Vi vill inte ha sympati; vi vill bli respekterade som framtida vuxna som ska leva och arbeta i vanliga miljöer.
- Vi har rätt till samma möjligheter som alla andra, men med det stöd vi behöver. Ingens behov ska ignoreras.
- Vi har samma rätt att fatta beslut och göra val. Våra röster måste höras.
- Vi har rätt att leva självständigt. Vi vill också ha familj och boende som är anpassat till våra behov. Många av oss vill ha möjlighet att studera på universitet. Vi vill också arbeta och vi vill inte bli åtskilda från personer utan funktionshinder.
- Alla i samhället måste vara medvetna om, förstå och respektera våra rättigheter.

2. Ungdomarna beskrev vilka FÖRBÄTTRINGAR de har erfart i sin utbildning:

- I allmänhet har vi fått ett tillfredsställande stöd i vår utbildning, men mer kan göras.
- Tillgängligheten till byggnader har förbättrats. Frågor om rörlighet och tillgänglighet till offentliga miljöer blir mer och mer föremål för diskussion och debatt.
- Funktionshinder blir mer synliga i samhället.
- Informationstekniken förbättras och välfungerade digitala läromedel finns tillgängliga.

¹ Belgien, Bulgarien, Cypern, Danmark, Estland, Finland, Frankrike, Grekland, Irland, Island, Italien, Lettland, Litauen, Luxembourg, Malta, Nederländerna, Norge, Polen, Portugal, Rumänien, Schweiz, Slovenien, Spanien, Storbritannien, Sverige, Tjeckien, Tyskland, Ungern och Österrike.

3. Ungdomarna pekade också på UTMANINGAR och BEHOV:

- Behov av tillgänglighet ser olika ut för olika personer. Det finns olika slags hinder i undervisningen och i samhället, till exempel:
 - under lektioner och prov behöver en del av oss mer tid;
 - ibland behöver vi personlig assistans i klassrummet;
 - vi behöver ha tillgång till anpassat material samtidigt som våra klasskamrater får sitt material.
- Fritt val av studier är ibland begränsat genom bristande tillgänglighet till lokaler och material samt otillräcklig teknologi.
- Vi behöver utbildning med ett innehåll som är meningsfullt för oss i vårt fortsatta liv.
- Vi behöver bra handledning baserad på våra individuella behov om vilka möjligheter vi har i framtiden, genom hela vår skolgång.
- Det saknas fortfarande kunskaper om funktionshinder. Lärare, andra elever och vissa föräldrar har ibland ett negativt förhållningssätt till oss. Människor utan funktionshinder bör veta att de kan fråga en person med funktionshinder om denne behöver hjälp eller inte.

4. Ungdomarna hade synpunkter om INKLUDERANDE UNDERVISNING:

- Det är mycket viktigt att ge alla ett fritt val om var de vill få sin utbildning.
- Inkluderande undervisning är bäst om förhållandena är de rätta. Det innebär att det ska finnas tillräckligt stöd, resurser och utbildade lärare. Lärare behöver vara motiverade, ha kunskaper och förståelse för våra behov. De bör vara välutbildade, fråga oss om våra behov och ha ett bra samarbete sinsemellan under alla skolår.
- Vi ser många fördelar med inkluderande undervisning: vi får bättre social förmåga, bredare erfarenheter och lär oss att leva i det verkliga livet; vi behöver ha vänner med och utan behov av särskilt stöd och samspela med dem.
- Inkluderande undervisning med individualiserat stöd är den bästa förberedelsen för högre utbildning. Resurscenter skulle vara till hjälp för oss och för att ge ordentlig information till universitetet om vilket stöd vi behöver.
- Inkluderande undervisning är till ömsesidig nytta för oss och för alla andra.

Ungdomarnas SAMMANFATTNING var följande:

Det är vi ska som ska bygga framtiden. Vi behöver riva hinder inom oss själva såväl som inom personer utan funktionshinder. Vi måste utvecklas bortom våra funktionshinder – då kommer världen att acceptera oss bättre.

Lissabon, september 2007

UNGAS RÖSTER HAR HÖJTS ... BESLUTSFATTARE SVARAR

Bland deltagarna i hearingen fanns ett antal representanter för Portugals regering och för "Departementet för utbildning och rehabilitering" (Ministry of Education and Rehabilitation) och också från UNESCO och Europakommissionen. Dessa lyssnade inte enbart, utan hade också kommentarer till ungdomarnas utsagor.

Här följer några reaktioner på de budskap som framfördes av de unga delegaterna under hearingen.

Välkomna och tack ...

Detta var inledningstemat till samtliga inlägg som gjordes av de inbjudna representanterna under hearingen. Utbildningsministern, Dr. Maria de Lurdes Rodrigues, inledde hearingen med följande ord: "Välkomna till Portugal. Det är en ära och en stor glädje att få vara värd för ungdomar."

Dr. Walter Lemos, Secretary of State for Education, sa i sitt slutanförande: "Jag vill vända mig till de här närvarande ungdomarna och gratulera dem till den entusiasm de visat under dagens arbete."

Dr. Kenneth Eklindh, (Senior Programme Specialist) från UNESCO fortsatte på samma tema: "Jag vill tacka alla er som bidragit till vårt program här idag. Det har varit en imponerande exposé av framgångar, men också tillkortakommanden i de europeiska skolsystemen."

Maruja Gutiérrez Diaz (Head of Unit, Innovation and Transversal Policies) från Europakommissionen framhöll att: "Jag har fått möjligheten och äran att här representera Europakommissionen ... Jag har berörts och imponerats av de unga deltagarna ... Jag vill tacka alla dem som gjort detta initiativ möjligt, först och främst ungdomarna ... Deras slutdokument är klart och tydligt och måste mötas med respekt och fullt stöd."

Nu är det upp till beslutsfattare att lyssna ...

Formuleringen beskriver de känslor som framfördes av de båda politiska beslutsfattarna från Portugal. Deputy Secretary of State for Rehabilitation, Dr. Idália Moniz, framhöll: "att få möjlighet att lyssna till dessa unga från 29 länder är ett privilegium för oss politiker och ledare, som dagligen står inför planeringsfrågor och som förväntas fatta beslut som har livsavgörande betydelse för var och en av dem."

Valter Lemos, Secretary of State for Education, var mycket tydlig i förväntningarna till sina politikerkollegor: "Jag vill vända mig till politiker och beslutsfattare med en önskan att de begrundar och följer upp konsekvenserna av arbetet här idag ... Det är nu vårt ansvar att se till att ungdomarnas förslag genomförs ... Låt oss hoppas att de rekommendationer vi kommit överens om idag ... ska utgöra grunden för den verkligt inkluderande skolan."

Kenneth Eklindh välkomnade de positiva uttalandena från de portugisiska

myndigheterna och utvecklade tanken om beslutsfattares ansvar att lyssna till de ungas röster: "En (av de unga delegaterna) sa att 'inkluderande undervisning på samma gång kan vara en upplevelse som är både underbar och skrämmande'. För alla oss som delar ansvaret att förse barn och ungdomar med utbildning bör detta leda till djupgående reflektioner och överväganden. Genom många av era uttalanden har ni pekat på svagheter i våra skolor som måste lösas för att vi ska uppnå kvaliteten i utbildningen."

Mål för inkluderande undervisning i Europa ...

Maruja Gutiérrez Diaz, från Europakommissionen, beskrev den Europeiska unionens perspektiv: "Europas rika mångfald, som utmärkande drag i integrationspolitiken, visar också på olika sätt att förstå specialpedagogiska behov. Det täcker ett vitt spektrum av problemställningar och situationer på personliga, familjerelaterade och sociala nivåer ... Inkluderande undervisning är i första hand en fråga om rättvisa och solidaritet, men handlar också om vår framtid och utveckling."

Hon fortsatte: "Att bygga ett europeiskt samhälle på solidaritetens grund – att så långt möjligt utveckla Europas sociala kapital, garantera att inga talanger går till spillo, se till att den europeiska ekonomin och europasamhället känner till, förstår och på rätt sätt hanterar utbildningsbehov – utgör grundförutsättningarna för den framtid vi önskar för Europa ... Erfarenheter bekräftar att det handlar om ambitiösa målsättningar som kräver energi, entusiasm, mod och, först och främst, långtgående sociala garantier och strävanden mot delaktighet. Aktivt deltagande av de inblandade, från oss alla, är vad som krävs."

Betydelsen av en skola för alla i ljuset av en sådan vision kommenterades av Valter Lemos: "... vi vet alla att sann demokrati inte finns om vi inte lyckas skapa en skola för alla."

I samband med reflektioner kring vikten av inkluderande undervisning framhöll det portugisiska parlamentets talman, Dr. Jaime Gama: "I den värld vi lever blir vi mer och mer medvetna om behovet av att finna lösningar på det här problemet, på nationell och europeisk nivå. Några av lösningarna kan sökas på det nationella planet, andra kräver delaktighet från hela Europa. Vi önskar, helt och fullt, att Europa ska lyckas finna de rätta svaren när det gäller utbildning för dem som är i behov av särskilt stöd, så att deras kreativa personligheter kan blomstra."

Möjligheten att lära av varandras skilda erfarenheter framhölls av Idália Moniz, Deputy Secretary of State of Rehabilitation: "... vi inser alla att Europa är en rik – men också mångskiftande – världsdel. Dessa ungdomars förväntningar vilar på gemensamma grunder ... inkluderande undervisning är en av dessa."

Hon fortsatte med att reflektera över de steg som nu måste vidtas: "... vi måste samverka, respektera olikheter, bemöta elever i behov av särskilt stöd som vilka andra elever som helst. När allt kommer till kritan gäller det att tillförsäkra dem grundläggande rättigheter att välja på jämbördiga villkor, framför allt när vi talar om studenter i den högre utbildningen. Att erbjuda förbättrade levnadsvillkor och lika värde innebär att ge möjlighet till att i framtiden söka sig till universitetsstudier, till att få ett arbete och till att bilda familj."

Vikten av de unga delegaternas bidrag ...

Evenemangets betydelse och ungdomarnas bidrag för utveckling av tänkandet kring inkluderande undervisning i Europa var för många det huvudsakliga budskapet. Maria de Lurdes Rodrigues, utbildningsminister, förklarade följande: "Principerna för inkluderande undervisning åt alla barn och ungdomar i behov av särskilt stöd fastställdes i Salamanca år 1994 som resultatet av mångårigt arbete och diskussioner mellan experter från hela världen ... Det är en process av kontinuerliga förbättringar som aldrig avslutas, eftersom mål och syften med inkluderande undervisning ständigt utvecklas ... Jag hävdar att den europeiska unionens samtliga länder, trots varierande förutsättningar från utgångspunkten, står inför gemensamma utmaningar."

"Det initiativ som fört oss samman är speciellt, eftersom det handlar om att eleverna själva deltar i utvecklingen av den inkluderande undervisningen. Det ger röst åt och vidgar debatten och behovet av att finna lösningar när det gäller ungdomars egna förväntningar och visioner", framhöll Maria de Lurdes Rodrigues, och fortsatte: "Med hjälp av era bidrag kan vi säkert förbättra utbildningsvillkoren för europeiska ungdomar i behov av särskilt stöd. Det är just detta faktum som gör initiativet så nyskapande."

Kenneth Eklindh, Unesco, sa följande, med direkt tilltal till de unga delegaterna: "Ni har försett oss med vittnesmål om goda exempel, men också om utbildningssystem där ni, trots det faktum att ni har odiskutabla rättigheter till en god utbildning, har tvingats kämpa och slåss för att dessa rättigheter ska förverkligas ... Med ert engagemang och ibland också av tvingande nödvändighet har ni kämpat för er egen framtid."

Han fortsatte: "Jag har också lagt märke till era möjligheter att fungera som 'förebilder' och inspirationskälla till många av världens barn och ungdomar ... I dag får mer än 70 miljoner av världens barn inte tillgång till utbildning; många fler än så utsätts för marginalisering i de skolor de trots allt går i. Inte alla, men många av dessa barn har funktionsnedsättningar och i många fall är det just detta som exkluderar dem från utbildning ... För många av dem och för deras samhällen kan ni fungera som exempel och visa att funktionsnedsättningar aldrig får användas som ursäkt för att inte erbjudas utbildning."

Valter Lemos, Secretary of State for Education, gjorde sig till tolk för de känslor som majoriteten av talare gav uttryck för: "Jag tror fullt och fast att de ungdomar som kommit till tals i det portugisiska parlamentet idag har gett ett ansenligt bidrag till ambitionen att skapa en verkligt inkluderande skola i hela Europa ... Jag är övertygad om att bidragen från var och en av er kommer att bli historiska och bana väg, inte bara för att fullfölja målsättningarna, utan också för möjligheterna och sätten att göra detta. Vi är alla tacksamma för det arbete ni utfört."

Slutorden får komma från den portugisiska utbildningsministern, Maria de Lurdes Rodrigues. Hennes anförande till ungdomarna summerar både de närvarande beslutsfattarnas förhoppningar och önskningar: "Gratulerar än en gång till ert deltagande och engagemang, för de goda exempel ni utgör och för de framgångar som var och en av er kommer att nå. Er framgång är också vår. Det är nämligen

framstegen för varje enskild student, inte minst för studerande med funktionsnedsättningar, som bekräftar er insats. Jag hoppas att alla era drömmar infrias. Jag önskar er allt gott och att era bidrag till denna hearing hjälper oss att förbättra våra insatser.”

UNGAS RÖSTER BLEV HÖRDA ... DE INHEMSKA TIDNINGARNA VIDAREBEFORDRAR BUDSKAPET!

”Ungas röster”, den europeiska hearingen i Portugal var mer än bara en engångshändelse. Diskussionen som pågick under de två dagarnas hearing i Portugal har mötts av stort erkännande och av mediabevakning i de deltagande länderna.

I många länder har händelsen fått stor uppmärksamhet. Artiklar har publicerats som information i departementsnätverk, medias web-platser, skol-portaler, i lokala, regionala och nationella tidningar/tidskrifter.

Samtliga artiklar i de olika europeiska länderna andas stolthet över och stöd till de unga delegaterna. Förutom beskrivningar av själva evenemanget, återger artiklarna också ungdomarnas personliga erfarenheter: av att ha tagits emot som VIP-gäster, av att ha tagit del av varandras olika utbildningserfarenheter, men också – och inte minst viktigt – om vänskap som utvecklats både under mötena och det sociala umgänget.

Ett antal kompletta artiklar finns tillgängliga och kan hämtas (på respektive hemspråk) från: www.european-agency.org/european-hearing2007

Av dessa kan nämnas den norska Østlendingen från den 25 september, den spanska Melilla Hoy (6 oktober), den italienska Handiamo! (21 september), novembernymret av den nederländska tidskriften Tijdschrift voor Remedial Teaching och den första nationella tidningsartikeln i den portugisiska Jornal de Noticias (den 18 september, 2007).

Här följer ett urval av uppmärksammande artiklar på nationell nivå kring ”Ungas röster”...

En italiensk web-plats föreslår att man genomför en nationell version av ”Ungas röster”, vilket var ett önskemål från flera av de många delegationerna.

En maltesisk tidning (från den 30 september) har följande rubrik: ”Ungdomar diskuterar sina specialpedagogiska behov med europeiska höjdare.”

En spansk delegat citerades i italiensk press: ”Den som kämpar kan förlora, men den som inte tar upp kampen har redan förlorat.” Delegaten uttalade sig för alla de ungdomar som strider för sin sak och som, genom att göra sina röster hörda, har fått många av de europeiska representanterna i hearingen att reflektera över vem och vad de kämpar för.

I en rubrik uttrycktes det så här: ”Detta var en konferens som inte liknade någon annan” (tack vare de 29 delegationerna som talade för alla europeiska studenter i behov av särskilt stöd).

På den europeiska nivån har Pál Schmitt (ungersk representant i Europaparlamentet och deltagare i hearingen) redan uttalat sig i plenarmöte för Europaparlamentet i Strasbourg där han vidarebefordrade vad han lärt sig av de 29 delegationerna:

”Samtliga tror att de, om de fick chans att gå i den reguljära skolan tillsammans med 'normala' elever, skulle bemötas för sin begåvning och sina personligheter i stället för sina funktionsnedsättningar ... Det behövs en attitydförändring bland beslutsfattare för att kunna acceptera tanken om att inkluderande undervisning är det första och viktigaste steget mot social acceptans och inkludering.”

”Ungas röster” har blivit hörda och kommer att höras över hela Europa.

Den som känner till artiklar eller pressuppgifter i övrigt om ”Ungas röster” ombeds vänligen att höra av sig till EuroNews: brussels.office@eurpean-agency.org

**MER INFORMATION OM
"UNGAS RÖSTER: ATT MÖTA MÅNGFALD I UNDERVISNINGEN"**

För fullständig information om hearingen, sök European Hearing's web-information på the Agency's web-plats:
www.european-agency.org/european-hearing2007

Där finns en översikt över evenemanget, bilder, press-releaser, information om mediabevakning efter hearingen och länkar till ytterligare information.

Mer information kan också erhållas från web-platsen för the Portuguese Presidency of the Council of the European Union:
www.eu2007.min-edu.pt/np4/en/26.html
och www.eu2007.pt

För allmän information; var vänlig ta kontakt med evenemangets samarbetspartners:

Ministry of Education, Portugal

Directorate General for Innovation and Curricular Development
Tel: +351 21 393 45 32
dseease@dgidc.min-edu.pt

European Agency for Development in Special Needs Education

Brysselkontor
3 Avenue Palmerston, BE-1000, Brussels, Belgium
Tel: +32 2 280 33 59
brussels.office@european-agency-org

INFORMATION OM EURONEWS

The European Agency for Development in Special Needs Education är en oberoende och självstyrande organisation, som stöds av medlemsländerna och europeiska institutioner (Kommissionen och Parlamentet). Framställandet av detta dokument har gjorts möjligt genom stöd av the Agency's medlemsländer och av EU-kommissionens generaldirektorat för utbildning och kultur:

http://europa.eu.int/comm./dgs/education_culture/index_en.htm

De uppfattningar som uttrycks av enskilda personer eller aktörer i detta nyhetsbrev företräder inte nödvändigtvis the Agency's, medlemsländernas eller de europeiska institutionernas officiella ståndpunkter. Kommissionen kan inte ställas till svars för användning av informationen i detta dokument.

Sekretariat:

Østre Stationsvej 33, DK-5000, Odense C, Danmark

Tel: +45 64 41 00 20

secretariat@european-agency.org

Brysselkontor:

3 Avenue Palmerston, BE-1000, Bryssel, Belgien

Tel: +32 2 280 33 59

brussels.office@european-agency.org

www.european-agency.org

För ytterligare exemplar av detta nyhetsbrev eller annan information om the Agency's arbete kontakta Agneta Gustafsson, svensk samordnare för the Agency, agneta.gustafsson@sit.se

Svensk översättning: Hans Carlberg, hans.carlberg@sit.se

Denna version av EuroNews är en översättning av det engelska originalet.

Elektroniska versioner på engelska eller andra språk kan laddas ner från:

<http://www.european-agency.org/site/info/publications/euronews/index.html>

Tryckeri: Halstan www.halstan.co.uk

Euronews finns på följande språk: CS, DA, DE, EL, EN, ES, ET, FI, FR, HU, IS, IT, LT, LV, MT, NL, NO, PL, PT, SL, **SV**

ISSN: 1560-2370

Våren 2008

Euronews är tryckt på papper tillverkat av godkänd skogsråvara, blekt i en klorfri, miljövänlig (ECF) process.